



ARKEOLOGGRUPPEN AB, RAPPORT 2014:10  
ARKEOLOGISK UTREDNING ETAPP 1



# Inventering för gång- och cykelväg mellan Glanshammar och Myrö

Glanshammar och Rinkaby socknar, Örebro län och kommun, Närke

Annica Ramström







ARKEOLOGGRUPPEN AB, RAPPORT 2014:10  
ARKEOLOGISK UTREDNING ETAPP 1

# Inventering för gång- och cykelväg mellan Glanshammar och Myrö

Glanshammar och Rinkaby socknar, Örebro län och kommun, Närke

Annica Ramström

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB  
Drottninggatan 11, 702 10 Örebro  
Telefon 019-609 04 10

[www.arkeologgruppen.se](http://www.arkeologgruppen.se)  
[arkeologgruppen@arkeologgruppen.se](mailto:arkeologgruppen@arkeologgruppen.se)

© 2014 Arkeologgruppen AB

Arkeologgruppen rapport 2014:10

Författare Annica Ramström

Grafisk form Nina Balknäs @ Högtorps Diverse

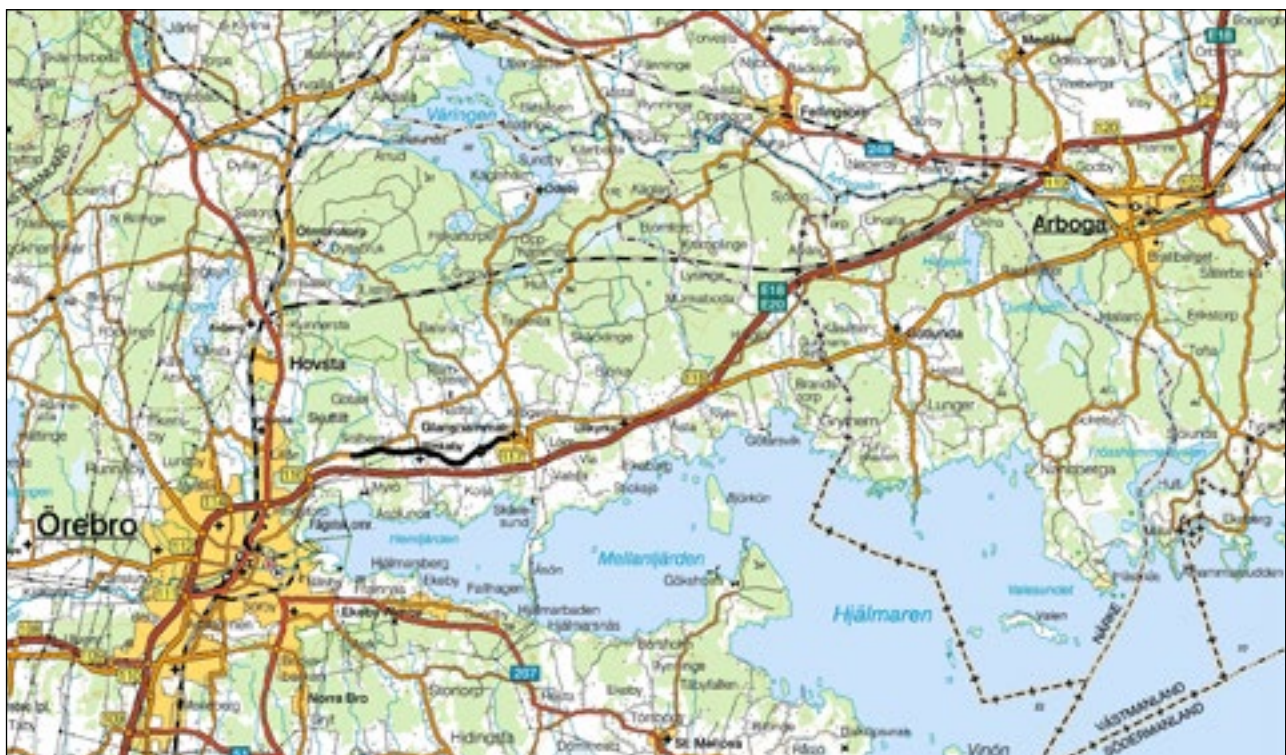
Omslagsfoto Vy över högen Rinkaby 96:1.

Foto från söder av Annica Ramström.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Dnr R50223371\_140001.

# Innehållsförteckning

|                                 |    |
|---------------------------------|----|
| Sammanfattning.....             | 5  |
| Inledning .....                 | 7  |
| Antikvarisk bakgrund .....      | 7  |
| Syfte och frågeställningar..... | 8  |
| Metod .....                     | 8  |
| Kart- och arkivstudier .....    | 8  |
| Fältinventering.....            | 9  |
| Begrepp .....                   | 9  |
| Resultat .....                  | 11 |
| Referenser .....                | 23 |
| Administrativa uppgifter .....  | 24 |
| Bilagor.....                    | 25 |
| Bilaga 1. Objekttabell          |    |



Figur 1. Översiktskarta med utredningsområdet markerat med svart.

## Sammanfattning

Inför Trafikverkets planer på att bygga en gång- och cykelväg längs väg 823 mellan Glanshammar och Myrö, Glanshammar och Rinkaby socknar, Örebro kommun, Närke, har Arkeologgruppen i Örebro AB genomfört en arkeologisk utredning etapp 1. Uppdraget som omfattade kart- och arkivstudier samt fältinventering genomfördes i mars 2014.

Utredningsområdet börjar vid en enskild väg som ansluter till väg 823 i väster, vid infarten till Myrö säteri, och fortsätter mot Glanshammar i öster. Sträckan var cirka 7 kilometer lång med en korridor om 50 meter på var sida om väg 823. I anslutning till Åverstaån utökades utredningsområdet till att bli cirka 100 meter på var sida av vägen, för att sedan åter smalna av till 50 meter på var sida i riktning mot tätorten Glanshammar. Utredningsområdet var cirka 70 hektar stort.

Vid fältinventeringen registrerades 24 objekt varav 8 klassades som fornlämning, 12 som möjlig fornlämning, 3 som övrig kulturhistorisk lämning och 1 som bevakningsobjekt.

Av de 24 objekten var 8 sedan tidigare kända i Fornsök, där 7 var klassade som fornlämning och 1 klassad som bevakningsobjekt.

De 12 objekt som vid fältinventeringen klassades som möjliga fornlämningar bör samtliga utredas vidare med en särskild arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning, för att utröna objektens status, huruvida det rör sig om fornlämningar eller inte.

Inventering för gång- och cykelväg mellan Glanshammar och Myrö

| Obj. nr | FMIS             | Beskrivning                                                                                                                                                   | Status/Statusförslag          |
|---------|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| 1       |                  | Hägnad, i form av två stensträngar                                                                                                                            | Fornlämning                   |
| 2       | Rinkaby 78:1     | Hålväg                                                                                                                                                        | Fornlämning                   |
| 3       | Rinkaby 14:1     | Gravfält, bestående av: <ul style="list-style-type: none"> <li>• 3 runda stensättningar,</li> <li>• 1 rektangulär stensättning</li> <li>• 1 treudd</li> </ul> | Fornlämning                   |
| 4       |                  | Boplatsläge                                                                                                                                                   | Möjlig fornlämning            |
| 5       |                  | Hägnad, i form av stenmurar                                                                                                                                   | Övrig kulturhistorisk lämning |
| 6       |                  | Boplatsläge                                                                                                                                                   | Möjlig fornlämning            |
| 7       | Rinkaby 89       | Boplat                                                                                                                                                        | Fornlämning                   |
| 8       | Rinkaby 47:1     | Ristning, sentida på berghäll.                                                                                                                                | Fornlämning                   |
| 9       | Rinkaby 88       | Härd                                                                                                                                                          | Bevakningsobjekt              |
| 10      | Rinkaby 96       | 1-2/ Hög, oregelbundet oval 12x10 m och 1 m hög. I ytan talrika synliga stenar.<br>2/ Stensättning<br>3/ Bortgrävd hög                                        | Fornlämning                   |
| 11      |                  | Boplatsläge samt eventuellt bortodlade gravar                                                                                                                 | Möjlig fornlämning            |
| 12      |                  | Boplatsläge                                                                                                                                                   | Möjlig fornlämning            |
| 13      |                  | Boplatsläge                                                                                                                                                   | Möjlig fornlämning            |
| 14      |                  | Boplatsläge                                                                                                                                                   | Möjlig fornlämning            |
| 15      |                  | Bytomt och boplatsläge.<br>Idag finns på platsen:<br>1/ Husgrund<br>2/ Husgrund                                                                               | Möjlig fornlämning            |
| 16      |                  | Väg                                                                                                                                                           | Övrig kulturhistorisk lämning |
| 17      |                  | Boplatsläge                                                                                                                                                   | Möjlig fornlämning            |
| 18      |                  | Boplatsläge                                                                                                                                                   | Möjlig fornlämning            |
| 19      |                  | Boplatsläge                                                                                                                                                   | Möjlig fornlämning            |
| 20      | Glanshammar 32:1 | Gravar och stensträng, rest av i övrigt bortodlat gravfält                                                                                                    | Fornlämning                   |
| 20      | Glanshammar 32:2 | Gravfält, se 32:1                                                                                                                                             | Fornlämning                   |
| 21      |                  | Läge för bro eller vad vid äldre väg                                                                                                                          | Möjlig fornlämning            |
| 22      |                  | Väg                                                                                                                                                           | Övrig kulturhistorisk lämning |
| 23      | Glanshammar 36:1 | Grav i form av en domarring                                                                                                                                   | Fornlämning                   |
| 24      |                  | Lägenhetsbebyggelse, bestående av:<br>1/ Husgrund,<br>2/ Källare<br>3/ Åkerytor                                                                               | Möjlig fornlämning            |

Tabell 1. Sammanfattande tabell över de nyfunna samt sedan tidigare kända arkeologiska objekten inom utredningsområdet.



## Inledning

Inför Trafikverkets planer på att bygga en gång- och cykelväg längs med väg 823 mellan Glanshammar och Myrö i Glanshammar och Rinkaby socknar, Örebro kommun, Närke, har Arkeologgruppen i Örebro AB genomfört en arkeologisk utredning etapp 1. Uppdraget som omfattade kart- och arkivstudier samt fältinventering genomfördes i mars 2014 av Annica Ramström och Leif Karlenby.

Utredningsområdet var cirka 70 hektar stort, den faktiska ytan var dock något mindre, då den befintliga vägen var medräknad i utredningsområdet. Utredningen berörde omkring 100 fastigheter. Utredningsområdet började vid en enskild väg som ansluter till väg 823 i väster, vid infarten till Myrö säteri, och fortsätter mot Glanshammar i öster. Sträckan var cirka 7 kilometer lång med en korridor om 50 meter på var sida om den befintliga väg 823. Förbi Äverstaån utökades utredningsområdet till cirka 100 meter på var sida av vägen, för att sedan åter smalna av till 50 meter på var sida i riktning mot tätorten Glanshammar.

## Antikvarisk bakgrund

Den västra delen av utredningsområdet består av skogsmarker och har i historisk tid utgjort Myrö säteri:s skogs- och utmarker. Området har sedan medeltid tillhört säteriet och markanvändningen har under årens lopp inte påverkats nämnvärt. Här finns enstaka äldre torp, som tidigare ingått i säteriets ekonomiska system som dagsverkstorp, men som idag är åretruntbostäder.

Fortsättningen österut längs med väg 823 mot Rinkaby lämnar snart skogsmarken och mynnar ut i ett fullåkerslandskap som fortsätter fram till Äverstaån och Glanshammar. Byarna längs sträckningen är belägna antingen på enskilda förhöjningar i landskapet, som till exempel Storsicke, eller på moränåsar som sträcker sig i nord-sydlig riktning, som till exempel Rinkaby.

Stora delar av den idag uppodlade åkermarken har under förhistorisk tid ingått i sjöar eller vattendrag, se figur 7. Att så varit fallet är synligt även idag med sankarpartier i de hagar och åkrar som ligger mellan de nordsydliga, bebyggda, moränåsarna.

Glanshammarsbygden har varit bebodd sedan lång tid tillbaka och spår finns av boplatser, gravar och offerplatser sedan övergången mellan senneolitikum och äldre bronsålder. Kända fyndplatser är Hassle, där en stor bronskatt lagts ned i slutet av bronsåldern och Äverstafyndet, ett vapenoffer med svärd, spjutspetsar och hästrustningsdetaljer från folkvandringstid. I Storsicke har det påträffats tre bronsyxor, varav minst en utgör ett våtmarksoffer, samt flera stenyxor (Karlenby 2007:45).

En större järnåldersboplats finns vid Husby (Glanshammar 33:1), där undersökningar inför ombyggnaden av E18 och E20 blottade omfattande boplatslämningar och spår efter en marknads- eller

handelsplats. Där fanns också en stor hallbyggnad och tidigkristna gravar (Lindkvist 2003:345ff). Gravarna vid Glanshammar 32:1–2 kan höra till Husby (2003:340).

Husbyarna har uppstått i brytningstiden mellan järnålderns småskaliga hövdinga- eller kungariken och en växande feodal ordning i ett skandinaviskt perspektiv (Lindkvist 2003:323). Historikern Thomas Lindkvist menar att systemet med Husbyar har uppstått som följd av en från Götaland snabbt inträngande kungamakt (Lindkvist 1999:30f). Äverstaån, med sitt upplopp i Tjugesta på kanten av höjdpartiet Käglan, rinner förbi Hassle, Äversta, Storsicke och Husby. Ån är det som hållit samman bygden under årtusendena, som har dragit till sig befolkning från äldsta bronsålder till yngre järnålder. Vid övergången mot historisk tid under 1000–1100-talen förflyttades maktens centrum från Husby till platsen för det nutida Örebro. Bygden har dock en stor koncentration av säterier och adelsgårdar, så helt obetydlig har den aldrig blivit (Karlenby 2014).

## Syfte och frågeställningar

Syftet med den arkeologiska utredningen etapp 1 är att ta fram ett besluts- och planeringsunderlag för samhällsplanering och eventuella kommande arkeologiska undersökningar. Utredningen ska klargöra om det inom det aktuella utredningsområdet förekommer fornlämningar och/eller övriga kulturhistoriska lämningar.

## Metod

I den arkeologiska utredningen etapp 1 ingår kart- och arkivstudier samt fältinventering.

### Kart- och arkivstudier

I de digitala arkiven har en närmare genomgång av Fornsök gjorts för att söka sedan tidigare kända fornlämningar, samt kontrollera eventuella tidigare utredningar och/eller undersökningar i området. Det historiska kartmaterialet har analyserats utifrån Lantmäteriets historiska kartmaterial på nätet, vilket innefattar Rikets allmänna kartverk, Lantmäteristyrelsens kartarkiv samt Lantmaterimyndighetens kartarkiv.

Statens Historiska Museums fynddatabas har använts i syfte att spåra eventuella arkeologiska lösfynd i utredningsområdet.

Resultaten från de ovan refererade arkivstudierna återfinns i kapitlet *Antikvarisk bakgrund* samt invid varje objekt. Alternativet hade varit att skriva ett kapitel med resultaten från arkivstudierna, men valet föll på att baka in resultaten i texten för varje objekt för att göra rapporten mer funktionsanpassad i enlighet med syftet för den särskilda arkeologiska utredningen.

## Fältinventering

Fältinventeringen innebar att utredningsområdet besiktigades okulärt i syfte att hitta tidigare okända forn- och/eller kulturlämningar ovan mark samt för att bedöma eventuella boplatslägen som kan bli aktuella för en eventuell arkeologisk utredning etapp 2 (utredningsgrävning). Då ambitionsnivån var hög, fornlämningsbilden rik och dokumentationsinsatsen hög sattes täckningsgraden för inventeringen till cirka 12 hektar per dag över hela ytan.

Samtliga kända lämningar mättes in och beskrevs, vissa av lämningarna fotograferades. Utöver detta mättes, fotograferades och beskrevs de objekt som hittades vid fältinventeringen.

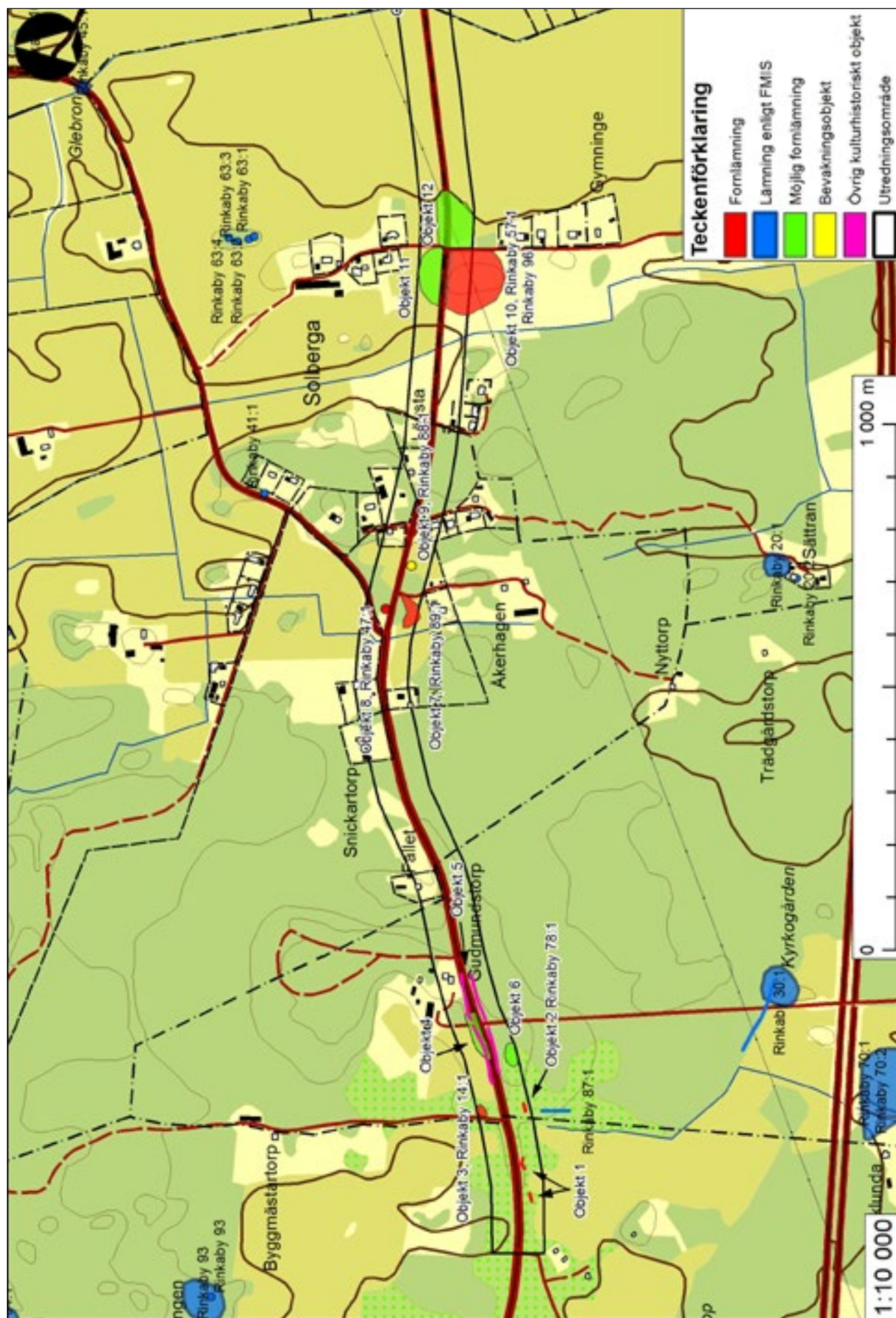
## Begrepp

I föreliggande rapport har den lag och det fornlämningsbegrepp som gäller från och med 1 januari 2014 använts. Det innebär att lämningar som tillkommit före år 1850 och uppfyller övriga kriterier i Kulturmiljölagen (bytte namn vid årsskiftet 2013/2014 från Kulturminneslagen till Kulturmiljölagen) ska vara fornlämning.

I samband med ändringarna av lagen har begreppet *fast fornlämning* försvunnit och ersatts med begreppet *fornlämning*. I rapporten har begreppet *fornlämning* använts genomgående för de lämningar som hittats i samband med fältinventeringen och för de lämningar som sedan tidigare var kända genom Fornsök. Begreppen *fast fornlämning* och *fornlämning* är därmed synonyma med varandra.

Begreppet *möjlig fornlämning* har i rapporten använts för de lämningar som inte kunnat fastställas i tid, det vill säga om de tillkommit före eller efter år 1850. Begreppet har också använts för förhistoriska boplatslägen. Kopplat till begreppet möjlig fornlämning är rekommendationen att genom en arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning, fastställa dessa lämningars och eventuella boplatsters status, det vill säga om de är fornlämning eller inte.

Begreppet övrig kulturhistorisk lämning har här använts för lämningar som av olika skäl inte faller under Kulturmiljölagen. Skäl till detta kan vara att lämningen tillkommit efter år 1850 eller att den inte faller in under de kriterier som utgör fornlämning enligt Riksantikvarieämbetets lista med lämningstyper och rekommenderad antikvarisk bedömning.



Figur 2. Utdrag ur fastighetskartan med utredningsområdets västra del med de arkeologiska objekten 1–12 markerade inom utredningsområdet, samt de från Fornsök kända arkeologiska lämningarna i närområdet. Skala 1:10 000.

## Resultat

Resultaten från kart- och arkivstudierna samt fältinventeringen längs vägsträckan kommer att presenteras som objekt från väster till öster.

Inventering har endast gjorts av de platser som varit tillgängliga, det vill säga inga fältinventeringar har gjorts inom tomtmark. Det betyder att det inom tomter och trädgårdar kan finnas ytterligare platser som kan komma att beröras vid en eventuell etapp 2 utredning när läget och arbetsområdet för gång- och cykelvägen är fastställt.

### *Objekt 1/ Fornlämning*

Hägnad i form av två stycken stensträngar, 16x0,5 och 22x0,5 meter långa och 0,3–0,4 meter höga i öst-västlig riktning. Enkelradiga, bestående av klumpstenar i storleken 0,4–0,6 meter. Övertorvade. Idag är stensträngen bruten i två delar men den kan tidigare ha utgjort en sammanhängande hägnad.

Hägnaden är belägen längs med dagens cykelväg i ett glest skogsparti.

Hägnaden saknar i dag ett synligt rumsligt sammanhang, men kan möjligen ha ingått i ett system med hägnaden RAÄ Rinkaby 87, även om karaktären på de båda hägnaderna är mycket olika. Här kan även hålvägen RAÄ Rinkaby 78:1 ha ingått då den passerar mellan hägnaderna.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk förundersökning eller slutundersökning.*

### *Objekt 2/ RAÄ Rinkaby 78:1. Fornlämning*

Hålväg, 12 meter lång, 1 meter bred och 0,3 meter djup. Fortsätter som en mindre stig cirka 20 meter åt nordost (Fornsök).

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk förundersökning eller slutundersökning.*

### *Objekt 3/ Rinkaby 14:1. Fornlämning*

Gravfält bestående av 5 synliga fornlämningar. Dessa utgörs av 3 runda stensättningar, 1 rektangulär stensättning och 1 treudd. De runda stensättningarna är 4–5 meter i diameter och 0,2–0,4 meter höga. Övertorvade.

Den rektangulära stensättningen är 6x5 meter (öst-väst), övertorvad med en mittsten som är 1x1 meter stor och 0,1 meter hög. Kantkedjan är 0,2–0,4 meter hög.

Treudden har 10 meter långa, svagt insvängda sidor med spetsarna i öst, sydsydväst och nordväst och är 0,5 meter hög. Övertorvad. Kantkedja 0,2–0,3 meter hög. I spetsarna är stenarna 0,5–1 meter stora och 0,1–0,2 meter höga. I mitten finns en grop cirka 1 meter i diameter (Fornsök).

Beläget i ett med tall och lövskog glest bevuxet skogsparti, i krönläge på yttersta änden av en moränås som löper i nord-sydlig riktning.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk förundersökning.*

*Objekt 4/ Möjlig fornlämning*

Boplatsläge, 100x22 meter stort i öst-västlig riktning. Beläget på en förhöjning i hagmark, mellan 40–45 meter över havet, som riktar sig mot fornlämningen Rinkaby 14:1.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning.*

*Objekt 5/ Övrig kulturhistorisk lämning*

Hägnad, i form av stenmurar på båda sidor om väg 823. Murarna är 115 meter, 88 meter, 88 meter och 90 meter långa samt 0,5–0,8 meter breda och upp till 1,2 meter höga. De är lagda i tre skift, vissa av stenarna har sprängmärken. Stenmurarna är delvis övertorvade, främst den sydvästligaste muren.

Murarna markerar infarten till Myrö säteri.

*Förslag till åtgärd: Bevaras. Stenmurar i landskapet är inte ovanligt, det som skiljer ut murarna är deras utseende och massivitet. De är också en del i det utpräglade säterilandskap som omger Myrö säteri.*

*Objekt 6/ Möjlig fornlämning*

Boplatsläge, 45x20 meter stort. Beläget på stenfri, eventuellt röjd yta, på en höjd av 45–50 meter över havet, där höjdkurvan bildar en mindre udde vänd mot söder.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning.*

*Objekt 7/ RAÄ Rinkaby 89. Fornlämning*

Boplat, okänd utbredning, ca 50x10–30 meter (ostnordost–västsyd-väst). Boplaten framkom vid en arkeologisk utredning år 2004. Vid utredningen hittades slagen kvarts inom området (Karlenby 2004).

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk förundersökning.*

*Objekt 8/ RAÄ Rinkaby 47:1. Fornlämning (ändrad status i samband med ändringen av KML 2014-01-01, tidigare övrig kulturhistorisk lämning)*

Ristning, sentida, på berghäll inom ett område av 0,4x0,4 meter, bestående av tre bokstäver (FHE) och under dessa ett horisontellt streck (Fornsök).

*Förslag till åtgärd: Bevaras.*





*Figur 3. Objekt 5, den sydvästliga muren invid infarten till Myrö säteri. Foto taget från öster av Annica Ramström.*

*Objekt 9/ Härd. Bevakningsobjekt*

En ensamliggande härd som hittades vid en arkeologisk utredning 2004 (Karlenby 2004). Då inga ytterligare lämningar kunde konstateras vid den arkeologiska utredningen rör det sig inte om någon boplatslämning utan snarare om en tillfällig vistelse på platsen. En enstaka lämning av denna typ är svår att sätta in i ett större arkeologiskt sammanhang då det inte ens är säkert att härdens är förhistorisk.

*Förslag till åtgärd: Ingen åtgärd.*

*Objekt 10/ RAÄ Rinkaby 57:1 samt RAÄ Rinkaby 96. Fornlämning*

Gravgrupp belägen på en nord-sydlig åsrygg med inslag av berg i dagen.

1/ Hög (RAÄ Rinkaby 96). Oval 12x10 meter och 1 meter hög. I ytan finns synliga stenar 0,1–0,5 meter stora, i övrigt täckt med en jordmantel. I den östra delen finns en grop 2x1,5 meter och 0,5–0,6 meter djup delvisdelvis stensatt med 0,3–0,5 meter stora stenar. I gropens nordöstra del finns ett block. Gropen är sannolikt en förvaringsgrop. Trots gropen får högen anses som välbevarad.

2/ Rinkaby 57:1 är en förhöjning med en stensatt grop. Förhöjningen är 10 meter i diameter och 1,7 meter hög. Den består av jord och i ytan syns talrika stenar, 0,2–1 meter stora. I östsydost finns 1 stensatt grop, 2x1,5 meter (västnordväst–östsydost) och 0,6 meter djup, begränsad i nord-nordost av ett 2x1 meter stor och 0,4 meter hög (sprucken i två delar) block och i övrigt begränsad av 0,3–0,8 meter långa stenar, delvis i kallmur, intill 3 skift. Möjligen är lämningen en naturlig moränkulle med enstaka påförda odlingsstenar och med 1 grävd källargrop (för rotfrukter?) (Fornsök).

Av beskrivning och lägesangivelse får man intrycket att Rinkaby 57:1 och 96 är en och samma anläggning.

Cirka 20 meter söder om 1/ finns:

3/ Stensättning, rund, cirka 12 meter i diameter och 0,4–0,6 meter hög. I ytan sten i storleken 0,1–0,4 meter. Övertorvad. Välbevarad.

Cirka 10 meter väster om 1/ finns:

4/ Resterna efter en vad som förefaller vara en "bortgrävd" hög.

Det rör sig om en 15 meter stor förhöjning som är helt urgrävd i mitten. Endast det yttersta av högens sidor är bevarade.

I Fornsök står RAÄ Rinkaby 96 som ett bevakningsobjekt. Anledning till att högen inte klassificerats som fornlämning är läget i före detta odlingsmark och formen på anläggningen som är oval. Högen och de andra lämningarna inom området är belägna på en i terrängen tydligt markerad ås- eller bergsrygg som löper i nord-sydlig riktning, vilket är ett klassiskt läge för just högar. Betraktad från Rinkaby syns anläggningarna tydligt mot åsens plana yta. De förefaller vara anlagda på en plats där de ska synas. Högen är belägen på den absolut högsta punk-



ten och läget har många likheter med objekt 20, Glanshammar 32:1, se nedan. Många högar är inte perfekt runda, även om de kan framstå så för ögat. Vid uppmätningar visar de sig vara just ovala. Det är inte osannolikt att det rör sig om ett delvis bortodlat gravfält som sträcker sig på båda sidor om dagens väg. Bort-odlingseffekten i området kan ses vid Glanshammar 32:1, i det idag bortodlade gravfältet Glanshammar 32:2.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk förundersökning.*

#### *Objekt 11/ Möjlig fornlämning*

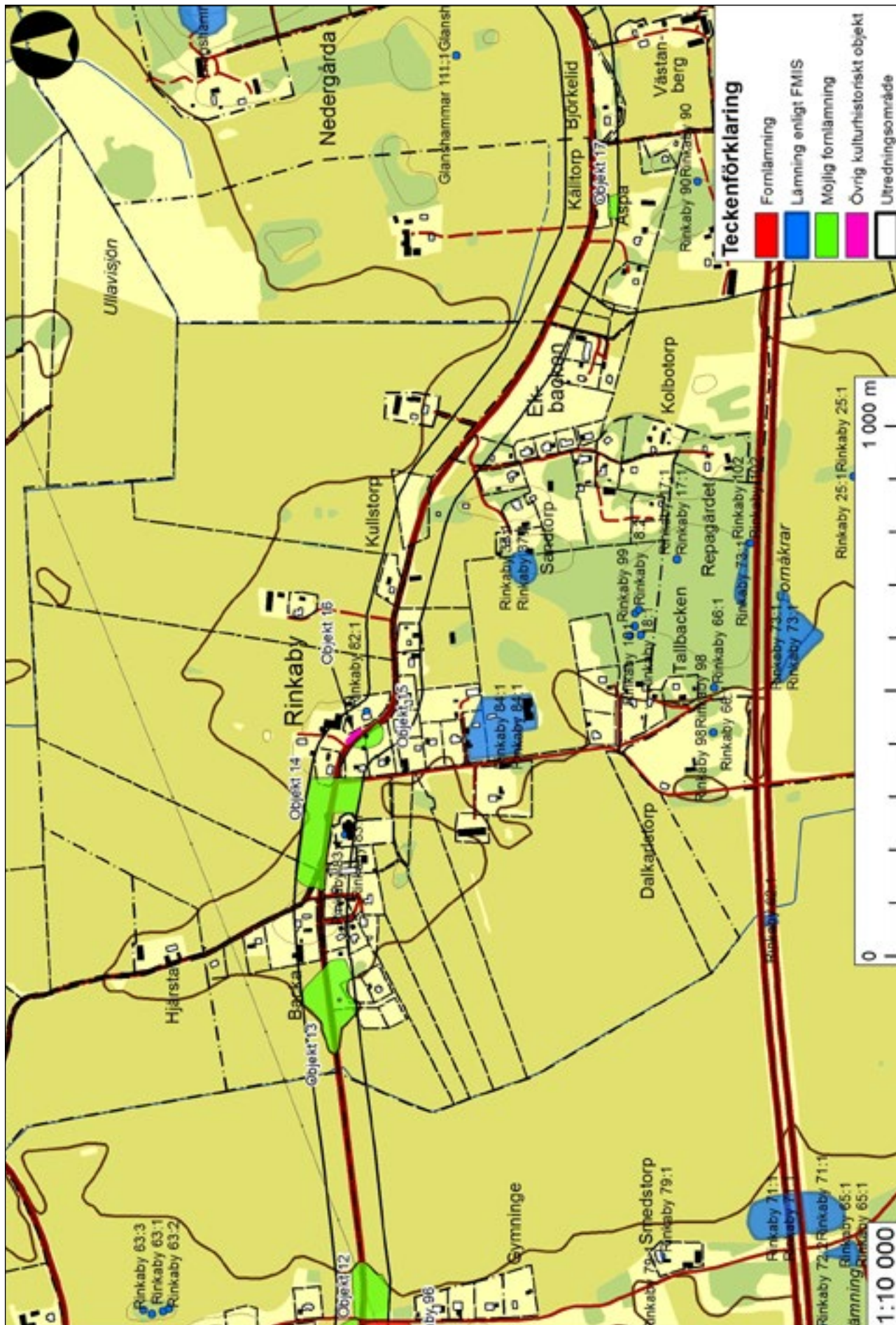
Boplatsläge och ett eventuellt bortodlat gravfält. 60x115 meter stort, beläget 30–35 meter över havet på en östvärd förhöjning i åkermark. Direkt söder om väg 823 återfinns objekt 10. Vattenlinjen för år 1000 e.Kr. i området visar att en eventuell boplats i så fall skulle ha haft ett läge nära vattnet, se figur 7.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning.*

#### *Objekt 12/ Möjlig fornlämning*

Boplatsläge, 110x70 meter stort på en höjd av 30–35 meter över havet. Beläget direkt öster om objekt 10 på en östlig förhöjning i åkermark.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning.*



Figur 4. Utdrag ur fastighetskartan med utredningsområdet mellersta del med de arkeologiska objekten 12–17 markerade inom utredningsområdet, samt de från Forsök kända arkeologiska lämningarna i närområdet. Skala 1:10 000.

*Objekt 13/ Möjlig fornlämning*

Boplatsläge, 175x100 meter stort på en höjd av 30 meter över havet på en västsluttning som år 1000 e.Kr. utgjorde en udde i ett vattendrag. Idag igenlagd åkermark. I ytan finns skärvig och skörbränd sten på södra sidan om vägen, vilket kan indikera en boplats.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning.*

*Objekt 14/ Möjlig fornlämning*

Boplatsläge, 210x100 meter stort på en höjd av cirka 35–40 meter över havet. Boplatsläget ligger norr och öster om Rinkaby kyrka i både odlad och igenlagd åkermark. Öster om kyrkan, inom det eventuella boplatssområdet, finns ett vattenhål. Vid Rinkaby kyrka, det vill säga sydväst om det utpekade boplatsläget, har fyndet av en skafthålsyxa, RAÅ Rinkaby 83:1, gjorts i början av 1900-talet. Ytterligare fynd från stenåldern har gjorts cirka 150 meter öster om boplatsläget, fyndet består av 1 båtyxa samt 2 skafthålsyxor, RAÅ Rinkaby 82:1.

Platsen har under stenåldern legat vattenbundet.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning.*

*Objekt 15/ Möjlig fornlämning*

Rinkaby bytomt samt eventuellt boplatsläge. Beläget på den allmänning inom byn som återfinns på den geometriska avmätningen av byn från år 1687 (Lantmäteristyrelsens arkiv akt S7:21) samt på storskifteskartan från år 1759 (Lantmäterimyndighetens arkiv akt 18-rin-11). I och med storskiftet flyttades en av gårdarna (A) ut på den tidigare allmänningen som låg norr om 1600-talets klungby, vilket gjorde att byn omvandlades till en radby. Dagens bytomt är registrerad i Fornsök söder om utredningsområdet som RAÅ Rinkaby 84:1, vilket är läget för byn utifrån det historiska kartmaterialet från 1600-talet. De aktiviteter som förekommit på byarnas allmänningar är generellt dåligt kända arkeologiskt.

Utöver bytomten är det även ett bra boplatsläge och den ovannämnda båtyxan och skafthålsyxorna är hittade endast ett 20-tal meter från platsen (se objekt 14).

På platsen finns idag:

1/ Husgrund, 4x4 meter av betong med trappa i väster.

2/ Husgrund, endast södra syllen återstår. Syllen som är i två skift har ingången mot söder. Husgrunden var svårinventerad på grund av ett taggigt buskage.

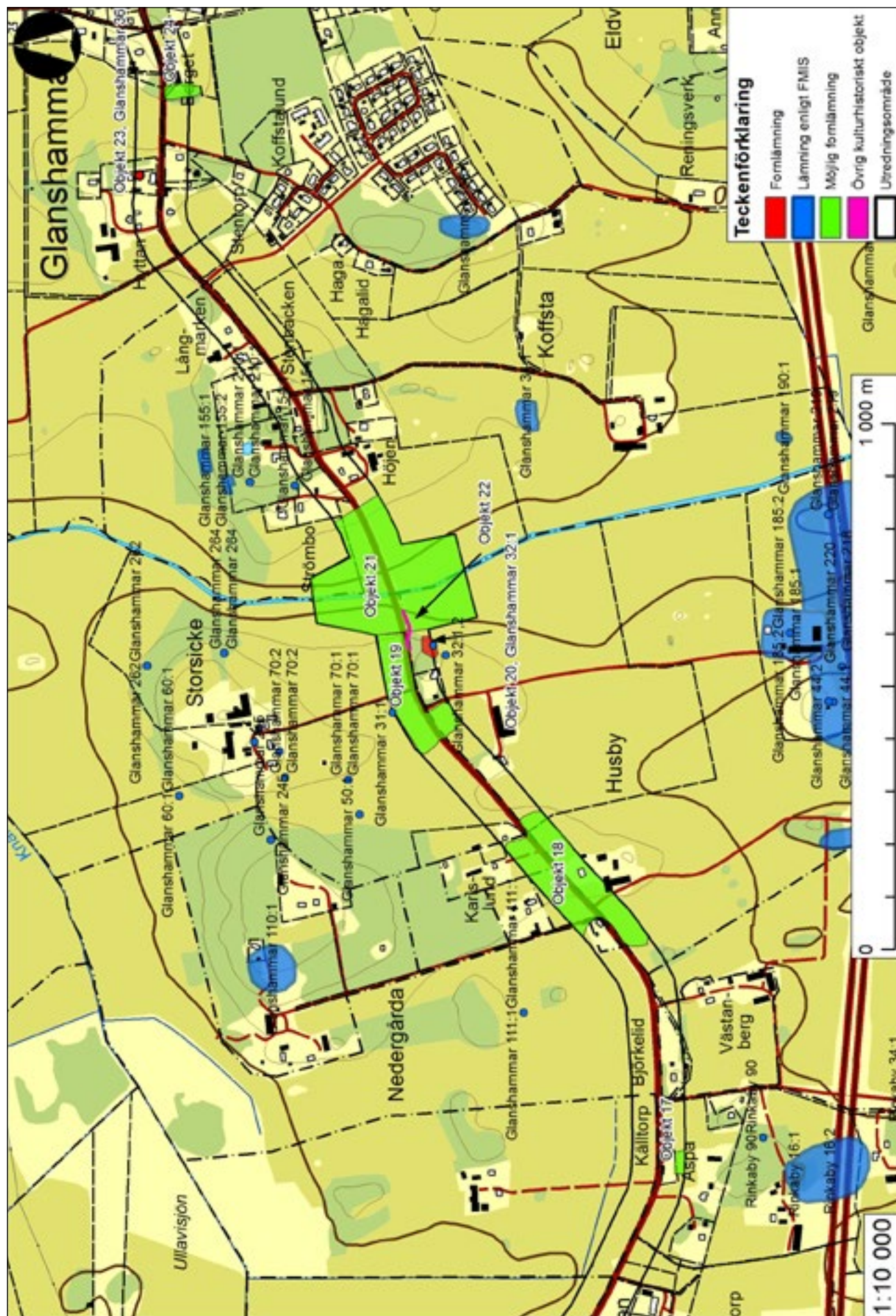
*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning.*

*Objekt 16/ Övrig kulturhistorisk lämning*

Färdväg. Rest efter äldre väg.

*Förslag till åtgärd: Ingen åtgärd.*





Figur 5. Utdrag ur fastighetskartan med utredningsområdets östra del med de arkeologiska objekten 17-24 markerade inom utredningsområdet, samt de från Fornsök kända arkeologiska lämningarna i närområdet.. Skala 1:10 000.

**Objekt 17/ Möjlig fornlämning**

Boplatsläge, 45x30 meter stort, på förhöjning i igenväxt åkermark, cirka 30–35 meter över havet.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning.*

**Objekt 18/ Möjlig fornlämning**

Boplatsläge, 330x100 meter stort, beläget i både plöjd och igenlagd åkermark, dels i krönläge, dels i svag västsluttning, 30–35 meter över havet. I åkern hittades vid fältinventeringen förhistorisk keramik och bränd lera samt kvartsavslag, en eventuell skrapa och en kvarts-kärna. Nordväst om det eventuella boplatsläget återfinns lämningen RAÄ Glanshammar 111:1 som utgörs av en eventuell stenåldersboplatz med okänd utbredning. Boende på Nedergårda har påträffat ett oklart antal stenyxor som skänkts bort i äldre tider. Vid fornminnesinventeringen år 1981 förvarades åtminstone en hel skafthålsyxa samt en del av ytterligare en yxa på gården. Enligt tidigare anteckningar har man på Nedergårda hittat en flintdolk, en såg av röd flinta, en sländtrissa och en bärnstenspärla (Fornsök samt SHM). Kombinationen av fynd gör att det inte går att utesluta att det rör sig om fynd från en sönderplöjd grav.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning.*

**Objekt 19/ Möjlig fornlämning**

Boplatsläge, 230x100 meter stort, beläget i åkermark, dels i krönläge, dels i en svag östsluttning, 30–35 meter över havet. På gårdarna i Storsicke, belägna rakt norr om boplatsläget har ett antal förhistoriska fynd hittats från sten-, brons- och järnålder samt medeltid. Samtliga fynd är lösfynd. Det rör sig om 3 bronsyxor, 1 skafthålsyxa, 3 rester av skafthålsyxor, 2 brynen av sandsten, 1 sländtrissa, 1 knapp till ett medeltida svärd samt en stjärnformig hängprydnad (Fornsök samt SHM). Mängden lösfynd gör att man kan dra slutsatsen att det inom gårdarna Storsickes inägomark finns omfattande lämningar från ovan angivna tidsperioder.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning.*

**Objekt 20/ RAÄ Glanshammar 32:1 och RAÄ Glanshammar 32:2.  
Fornlämning**

Gravar och en stensträng eller gravhägnad, beläget på ett nord-sydligt höjdparti bevuxet med gles skog. Enligt äldre uppgifter i Fornsök ska det i den södra delen av höjdpartiet, som idag är uppodlad åker, ha funnits ett gravfält bestående av åtminstone 9 högar, därav de två fornlämningsnumren.



1/ Hög, cirka 12 meter i diameter och cirka 0,75 meter hög. Högen är till största delen urgrävd och utriven framförallt mot öster. Därför är högens ursprungliga storlek svår att bestämma. I ytan syns stenar 0,2–0,4 meter stora (Fornsök). Ursprungligen kan högen ha varit mellan 2 och 3 meter hög. En storhög definieras traditionellt enligt arkeologer av att dess diameter överstiger 20 meter. Peter Bratt menar att detta inte stämmer, utan högar som överstiger den för "vanliga" gravar normala storleken på upp till 10 meter, alltid har rika gravgåvor och visar på en maktprestation. Högar över 15 meter innehåller regelmässigt högstatusföremål och vapen (Karlenby 2014:13, Bratt 2010:5f).

Cirka 10 meter norr om 1/ finns:

2/ Stensättning, tresidig. Västra sidan låg rakt i nord-sydlig riktning, den norra i öst-västlig riktning med någon dragning åt ostsydost och den södra låg i nordost-sydvästlig riktning. Fyllningen bestod av 0,3–0,4 meter stora stenar. I norra delen fanns en grop med 5 meters diameter. Anläggningen var kraftigt övertorvad. Den låg invid en bergskant med 1,5 meters fallhöjd. Nedanför denna fanns

en hel del sten, några av dessa kan komma från den tresidiga anläggningen (Karlenby 2014).

Direkt norr om 1/ finns:

3/ Stensträng eller gravhägnad bestående av 2–3 rader av upp till en meter stora stenar. Delvis bestod den av hopsamlade stenhögar med en diameter på 5 meter. I östra delen brant sluttning med mycket sten i nedre delen. Strängen sträcker sig ända fram till dagens åker. I väster försvinner den in under ett senare röjningsröse och en soptipp. Utsträckning är huvudsakligen öst-västlig, men ändrar riktning två gånger, dels mot västsydväst, dels mot östnordöst (Karlenby 2014).

*Förslag till åtgärd:  
Arkeologisk förundersökning.*



*Figur 6. Den tresidiga stensättningen vid RAÄ Glanshammar 32:1. Fotot taget från norr av Annica Ramström.*



### *Objekt 21/ Möjlig fornlämning*

Läge för bro eller vad vid äldre väg. Området utgör den smalaste passagen över Äverstaån och det är inte otroligt att det i äldre tider funnits ett vad på platsen, som kan ha bestått av någon form av stenläggning. I ett liknande läge invid Äverstaån hittades på 1930-talet den så kallade Hassleskatten cirka 3,5 kilometer norr om detta läge. Fyndet består av en bronskittel, vilken innehöll två svärd, två hinkliknande kärl och tolv cirkelrunda bronsplattor. Samtliga föremål var importerade utom bronsplattorna som möjligen skulle kunna vara tillverkade i Norden. Fyndet har lagts ner under 600-talet f.Kr.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning.*

### *Objekt 22/ Övrig kulturhistorisk lämning*

Färdväg, rest efter en äldre väg, 75 meter lång och upp till 5 meter bred. Uppbyggd mot åkermark i söder. Beväxt med sly.

*Förslag till åtgärd: Ingen åtgärd.*

### *Objekt 23/ Fornlämning*

Grav, Domarring, oval ca 11x8 meter stor (nord-syd) bestående av 9 resta stenar. Stenarna är 0,8–1,65 meter höga, 0,5–0,7 meter breda och 0,3–0,5 meter tjocka. Enligt tidigare anteckningar i Fornminnesregistret rätade man år 1875 upp sneda och kullfallna stenar och en felande sten ersattes med en lämplig sådan, så att antalet stenar blev tre gånger tre, sammantaget nio stenar (Fornsök).

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk förundersökning.*

### *Objekt 24/ Möjlig fornlämning*

Lägenhetsbebyggelse, i västsluttning mot åkermark i väster, bestående av:

- 1/ Husgrund, 6x4 meter, 0,5 meter hög i nord-sydlig riktning. Ingång mot norr. Gårdsplanen är vänd mot väg 823.
- 25 meter nordost om 1/ finns:
- 2/ Källare. Inrasad med större block. Källaren är ingrävd mot ett berg.
- 3/ Åkerytorna är belägna öster om torpet. De är idag igenvuxna och kan delvis ingå som tomtmark till den bebyggelse som finns öster om torpgrunden.

Går ej att tidfästa med hjälp av skriftliga källor.

*Förslag till åtgärd: Arkeologisk utredning etapp 2, utredningsgrävning. Förslaget till åtgärd bör endast bli aktuell om de faktiska lämningarna kommer att beröras vilka ligger i den södra delen av utredningsområdet. Området närmast Glanshammarsvägen är påverkat i modern tid.*



Figur 7. Vattenlinjen i Glanshammarområdet kring år 1000 e. Kr. Ett flertal försök att rekonstruera vattenlinjen i området gjordes i samband med de arkeologiska undersökningarna för utbyggnaden av E4/E18 söder om det aktuella utredningsområdet och det visade sig inte vara svårt, delvis på grund av Hjälmarens kartan. Inte heller denna karta är exakt utan är tänkt att ge en visuell bild av hur vattnet ungefärligen har sett ut i området år 1000 e. Kr. Skala 1:30 000.

## Referenser

### Tryckta källor

- Bratt, P. 2010. Mälardalens storhögar uppvisning i mark. *Populär arkeologi* 2010:1.
- Karlenby, L. 2004. *Arkeologisk utredning. Solberga och Solbadet. Planerad nybyggnation av enbostadshus. Närke, Rinkaby socken, Solberga 7:1. Dnr 421-1998-2004*. UV Bergslagen rapport 2004:16.
- Karlenby, L. 2007. Det skapade landet: en landskapsstudie över Äverstaåns dalgång. I: *Om makt och offer: röster om centralmaktens utveckling i tiden före historien*. Red. L. Karlenby.
- Karlenby, L. 2014. *Boplatslämningar, gravar och en stensträng invid stora stenen i Storsicke. RAÄ Glanshammar 32, fastighet Husby 8:1, Glanshammars socken, Örebro kommun, Närke*. Arkeologgruppen rapport 2014:07.
- Lindkvist, A. 2003. Husby i Glanshammar. I: *Mittens rike. Arkeologiska berättelser från Närke*. Red. L. Karlenby. Riksantikvarieämbetet, Arkeologiska undersökningar, Skrifter nr 50.
- Lindkvist, T. 1999. *Plundring, skatter och den feodala statens framväxt. Organisatoriska tendenser i Sverige under övergången från vikingatid till tidig medeltid*. Opuscula Historica Upsaliensia 1.

### Otryckta källor

- Rinkaby by, Storskifte, 1759, Lantmäterimyndighetens arkiv akt 18-rin-11.
- Kyrkogården nr 1, Geometrisk avmätning, 1687, Lantmäteristyrelsens arkiv akt S7:21.

## Administrativa uppgifter

**Landskap:** Närke  
**Län:** Örebro län  
**Kommun:** Örebro kommun  
**Socken:** Glanshammar och Rinkaby socknar  
**Fastigheter:** —

**Arkeologgruppens diarienummer:** Ag 2014\_05  
**Länsstyrelsens diarienummer:** 431-367-2014  
**Projektnr:** 2014\_05  
**Fornlämningsnr:** —

**Projektgrupp:**  
Annika Ramström och Leif Karlenby  
**Personal:**  
Annika Ramström och Leif Karlenby  
**Undersökningstid:** 2014-03-25 till 2014-03-27  
**Exploateringsyta:** —  
**Undersökt yta:** 70 hektar  
**Läge:** Ekonomiska kartan,  
blad Rinkaby 10F 5e  
blad Glanshammar 10F 5f  
**Koordinatsystem:** SWEREF 99 TM

**Dokumentationshandlingar som förvaras i ATA, RAÄ, Stockholm:**  
—

**Digitalt arkiv:**  
Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

**Fynd:**  
Inga fynd omhändertogs.

## Bilagor

### *Bilaga 1. Objekttabell*



## Bilaga 1. Objekttabell

| Obj. nr | Fornsök      | Beskrivning                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Status/Status-förslag         | Kommentar och förslag                              |
|---------|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------------------------------------------------|
| 1       |              | <b>Hägnad</b> , i form av två <b>stensträngar</b> , 16 x 0,5 samt 22 x 0,5 m och 0,3-0,4 m höga. Enkelradiga, bestående av klumpstenar i 0,4-0,6 m stora. Övertorvade.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Fornlämning                   | Arkeologisk förundersökning eller slutundersökning |
| 2       | Rinkaby 78:1 | Hålväg, 12 m lång, 1 m bred och 0,3 m djup. Fortsätter som en mindre stig ca 20 m åt nordost.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Fornlämning                   | Arkeologisk förundersökning eller slutundersökning |
| 3       | Rinkaby 14:1 | Gravfält, bestående av 3 runda stensättningar, 1 rektangulär stensättning och 1 treudd. De runda stensättningarna är 4-5 m i diam. och 0,2- 0,4 m höga. Övertorvade. Den rektangulära stensättningen är 6x5 m, övertorvad med en mittsten som är 1x1 m stor och 0,1 m hög. Kantkedja 0,2-0,4 m hög. Treudden har 10 m långa, svagt insvängda sidor med spetsarna i Ö, SSV och NV och är 0,5 m hög, Övertorvad. Kantkedjan 0,2-0,3 m hög. I spetsarna är stenarna 0,5-1 m stora och 0,1-0,2 m höga. I mitten finns en grop ca 1 m i diam.. (Fornsök) | Fornlämning                   | Arkeologisk förundersökning                        |
| 4       |              | <b>Boplatsläge</b> , 100 x 22 m stort i Ö-V riktning, 40-45 m ö. h. Förhöjning i hagmark som riktar sig mot fornlämningen Rinkaby 14:1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Möjlig fornlämning            | Arkeologisk utredning etapp 2                      |
| 5       |              | <b>Hägnad, stenmurar</b> i Ö-V riktning på båda sidor om väg 823; 115 m, 88 m, 88 m samt 90 m långa. Upp till 1,2 m höga samt 0,5-0,8 m tjocka. Vällagda i tre varav, vissa av stenarna har sprängmärken. Delvis övertorvade, främst den västligaste muren.                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Övrig kulturhistorisk lämning | Bevaras                                            |
| 6       |              | <b>Boplatsläge</b> . 45x20 m stort. Beläget 45-50 m över havet på en södervänd stenfri udde.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Möjlig fornlämning            | Arkeologisk utredning etapp 2                      |
| 7       | Rinkaby 89   | Boplat, okänd utbredning, ca 50x10-30 m (ONO-VSV). Framkom vid en arkeologisk utredning 2004. Vid utredningen hittades slagen kvarts inom området.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Fornlämning                   | Arkeologisk förundersökning                        |

| Obj. nr | Fornsök      | Beskrivning                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Status/Status-förslag | Kommentar och förslag         |
|---------|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------------------------------|
| 8       | Rinkaby 47:1 | Ristning, sentida på berghäll inom ett område av 0,4x0,4 m, bestående av tre bokstäver (FHE) och under dessa ett horisontellt streck(Fornsök)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Fornlämning           | Bevaras                       |
| 9       | Rinkaby 88   | Härd, ensamliggande                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Bevakningsobjekt      | Ingen åtgärd                  |
| 10      | Rinkaby 96   | <p>Gravgrupp belägen på en nord-sydlig åsrygg med inslag av berg i dagen.</p> <p>1/Hög (RAÄ Rinkaby 96). Oval 12x10 m och 1 m hög. I ytan syns stenar 0,1-0,5 m stora, i övrigt täckt med en jordmantel. I den östra delen finns en grop 2x1,5 m och 0,5-0,6 m djup.</p> <p>2/Rinkaby 57:1 är en</p> <p>”förhöjning med stensatt grop. Förhöjningen är 10 m diameter och 1.7 meter hög, av jord och i ytan talrika stenar, 0,2-1 meter stora. ...” Fornsök</p> <p>Av beskrivning och lägesangivelse får man intrycket att Rinkaby 57:1 och 96 är en och samma anläggning.</p> <p>Ca 20 m S om 1/ finns:</p> <p>3/Stensättning, rund, ca 12 m i diam. och 0,4-0,6 m hög. I ytan sten i storleken 0,1-0,4 meter. Ca 10 m V om 1/ finns:</p> <p>4/ Resterna efter en vad som förefaller vara en ”bortgrävd” hög. Det rör sig om en 15 m stor förhöjning som är helt urgrävd i mitten. Endast ”den först början”(Fornsök) på högens sidor är bevarade.</p> | Fornlämning           | Arkeologisk förundersökning   |
| 11      |              | <b>Boplatsläge samt eventuella bortodlade gravar</b> , 60x115 m stort, 30-35 m ö. h. På en östvärd förhöjning i åkermark.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Möjlig fornlämning    | Arkeologisk utredning etapp 2 |
| 12      |              | <b>Boplatsläge</b> , 110x70 m stort. På en östvärd förhöjning i åkermark.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Möjlig fornlämning    | Arkeologisk utredning etapp 2 |
| 13      |              | <b>Boplatsläge</b> , 175x100 m stort, beläget 30 m över havet. På en västvärd förhöjning i åkermark.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Möjlig fornlämning    | Arkeologisk utredning etapp 2 |
| 14      |              | <b>Boplatsläge</b> , 210x100 m stort. På delvis uppodlad åkermark och delvis igenlagd åker.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Möjlig fornlämning    | Arkeologisk utredning etapp 2 |

| Obj. nr | Fornsök          | Beskrivning                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Status/Status-förslag         | Kommentar och förslag         |
|---------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| 15      |                  | <b>Bytomt och boplatsläge.</b> Rinkaby bys allmänning enligt äldre kartmaterial. Idag finns på platsen:<br><b>1/Husgrund</b><br><b>2/Husgrund</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Möjlig fornlämning            | Arkeologisk utredning etapp 2 |
| 16      |                  | <b>Väg.</b> Rest efter äldre väg.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Övrig kulturhistorisk lämning | Ingen åtgärd                  |
| 17      |                  | <b>Boplatsläge,</b> 45x30 m stor. Belägen på höjdparti i igenlagd åkermark.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Möjlig fornlämning            | Arkeologisk utredning etapp 2 |
| 18      |                  | <b>Boplatsläge,</b> 330x100 m stort. På delvis uppodlad åkermark och delvis igenlagd åker.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Möjlig fornlämning            | Arkeologisk utredning etapp 2 |
| 19      |                  | <b>Boplatsläge,</b> 230x100 m stort. På delvis uppodlad åkermark och delvis igenlagd åker.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Möjlig fornlämning            | Arkeologisk utredning etapp 2 |
| 20      | Glanshammar 32:1 | Gravar och stensträng. Enligt äldre uppgifter i Fornsök ska det i den södra delen av höjdpartiet, som idag är uppodlad åker, ha funnits ett gravfält bestående av åtminstone 9 högar, därav de två fornlämningsnumren.<br>1/Hög, ca 12 m i diam. och ca 0,75 m hög. Högen är till största delen urgrävd och utriven framförallt mot öster. Ca 10 m norr om 1/ finns:<br>2/Stensättning, tresidig. V sidan låg rakt i N-S riktning, den norra i V-Ö riktning med någon dragning åt OSO och den S i N-S-S-V riktning. Fyllningen av 0,3-0,4 m stora stenar. I norra delen fanns en grop med 5 meters diam..<br>Direkt norr om 1/ finns:<br>3/Stensträng/hägnad bestående av 2-3 rader av upp till en meter stora stenar. Utsträckning huvudsakligen Ö-V, men ändrar riktning två gånger, dels mot VSV, dels ONO (Karlenby 2014). | Fornlämning                   | Arkeologisk förundersökning   |
| 20      | Glanshammar 32:2 | Gravfält, se 32:1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Fornlämning                   | Arkeologisk förundersökning   |
| 21      |                  | Läge för <b>bro eller vad vid äldre väg</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Möjlig fornlämning            | Arkeologisk utredning etapp 2 |
| 22      |                  | <b>Väg.</b> Rest efter en äldre väg, 75 m lång.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Övrig kulturhistorisk lämning | Ingen åtgärd                  |

| Obj. nr | Fornsök          | Beskrivning                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Status/Status-förslag | Kommentar och förslag         |
|---------|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------------------------------|
| 23      | Glanshammar 36:1 | Domarring, oval ca 11x8 m stor (N-S) bestående av 9 resta stenar. Stenarna är 0,8-1,65 m höga, 0,5-0,7 m breda och 0,3-0,5 m tjocka.<br><br>Enligt tidigare anteckningar i Fornminnesregistret rätade man år 1875 upp sneda och kullfallna stenar och en felande sten ersattes med en lämplig sådan, så att antalet stenar blev tre gånger tre, sammantaget nio stenar (Fornsök) | Fornlämning           | Arkeologisk förundersökning   |
| 24      |                  | <b>Lägenhetsbebyggelse</b><br>Bestående av:<br>1/Husgrund, 6x4 m, 0,5 m hög i N-S riktning. Ingång mot N.<br>25 m NO om 1/ finns:<br>2/Källare. Inrasad med större block.<br>3/Åkerytorna är belägna öster om torpet och är idag igenvuxna.<br>Går ej att tidsfästa med hjälp av skriftliga källor.                                                                              | Möjlig fornlämning    | Arkeologisk utredning etapp 2 |

